

det Dyrige; saa har Regjeringen Sikkerhed, men dette maatte da udtrykkes i Loven. Jeg veed ikke, hvorledes Finansministeren har tænkt sig denne Sag ordnet.

Finansministeren: Ja det er umægtelig vist, at det fra Statens Side vilde være fordeeltigt, naar man uden Videre kunde confiskere det Arbejde, der var udført, hvis Banen ikke fuldførtes; men Spørgsmaalet er, om det er nødvendigt, og om det ikke vilde være en altsfor blodig Udledelsesstraf (Tscherning: Nei!). Der vil ikke fra Statens Side blive Spørgsmaal om noget af de Alternativer, som den ærede Rigsdagsmand saaledes har opstillet, og den ærede Rigsdagsmand overseer aldeles, at det udtrykkeligt er udtalt i § 5, at Statens Garantie, altsaa Statens Risiko, først begynder at løbe, naar Jernbanen i sin hele Længde er aabnet. Naar det altsaa under Banens Aulæggelse, naar der f. Ex. er bygget 4 Milil deraf, viser sig, at Vedkommende ikke kan tilvejebringe flere Penge, lider Staten saa noget Tab? Nei, det højeste Tab, der kunde være Spørgsmaal om fra det finansielle Standpunkt, er forsaavidt Statskassen har bestridt Expropriationen for disse 4 Milil; men det ligger i Sagens Natur, at naar Staten har bestridt Expropriationen, kan den ogsaa for denne holde sig til Banen, men ikke for et større Beløb, end den virkelig har kostet; det vilde jo være urimeligt, at Statskassen, fordi den havde udlagt Omkostningerne til Expropriationen, som maaffee i det Hele beløb sig til 2 à 300,000 Rbd., derfor skulde være berettiget til at confiskere et Beløb af maaffee 3 Mililioner Rbd. Det er tilstrækkeligt, at Staten for disse Omkostninger kan holde sig til Banen, og det behøver ikke at staa tydeligere i Loven, end det staaer, thi det følger af Ordene og navnlig af § 4, hvoraf det fremgaaer, at Staten kun som Forretningsfører bestrider Expropriationen, men ingenlunde for selv at bære Risicoen.

Tscherning: Ja dette forstaaer jeg altsaa saaledes, at Expropriationen er den eneste Avance, som Staten paa nogen Maade anseer sig pligtig at give Entreprenuren, og at altsaa Entreprenuren ikke paa nogen Maade kan haabe under Arbejdets Fremskriden at

faae nogen som helst Betaling eller Understøttelse af Staten, førend hele Arbejdet er fuldført. Jovrigt maa jeg, med Hensyn til den ærede Ministers sidst Anførte, bemærke, at dersom en Entreprenur foretog hele Jordarbejdet og derved gjorde det Jordmon, som var expropriert, slettere, end det var iforveien, saa kunde Staten da ikke skaffe sig den Sum, som den havde udgivet for Expropriationen, ved igjen at sælge Jorden. Jeg kan ikke nægte, at det er et Tilfælde, som vel neppe vil indtræde, men skulde det virkelig indtræde, da havde jo Staten ingen Sikkerhed, idet Jordmonnet var blevet slettere.

Finansministeren: Ja hvis et saadant Tilfælde skulde indtræde, og den Sum, Staten havde givet ved Expropriationen, ikke kunde dækkes ved atter at realisere Jorden, saa er det Differencesummen, som skal betales af den Deel af Jernbanen, som allerede maatte være fuldført. Hvad angaaer Bemærkningen, om Staten slet ikke skulde kunne staae i Forskud for en saadan Bane, førend den er fuldført, saa forholder det sig aldeles rigtigt, at Staten kan ikke ifølge denne Lov — hvad der ellers maatte blive bestemt, omtaler jeg ikke — give noget som helst contant Forskud, men derimod er det fuldkommen foreneligt med denne Lov, at Staten kan paategne sin Garantie for endeel af Actiebeløbet ogsaa inden Banen bliver færdig, men Betydningen heraf er da ikke, at Staten paatager sig nogen Risiko, som ikke er hjemlet i Loven; naar Staten f. Ex. tillader, at der, efter at en vis Deel af Banen er færdig, udleveres, jeg vil antage ^{1/10} af Actierne, forsynede med Statens Garantie, saa indeholder dette ikke noget absolut Tilfagu fra Statens Side om, at disse Actier, som saaledes ere udstedte, til enhver Tid skulle give 4 pCt. Renter, men det indeholder kun et Tilfagu om, at Statens Garantie er den, som er nævnt i § 5, nemlig at Staten fra den Tid af, at den hele Bane er fuldført, garanterer 4 pCt.

Tscherning: Det var mig hovedsagelig om at gjøre at faae gjort opmærksom herpaa, nemlig at naar saadanne Actier komme frem med Statens Paategning, saa have de kun noget at betyde, forsaavidt de ere udstedte af